

מ"ת 12939/11/22 - מדינת ישראל נגד מרדכי פחימה

בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

מ"ת 12939-11-22 מדינת ישראל נ' פחימה
תיק חיצוני: 531723/2022

בפני מבקשת נגד מרדכי פחימה
כבוד השופטת לאה שלזינגר שמאי
מדינת ישראל
החלטה

1. בפניי בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים לפי סעיף 21(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) תשנ"ו-1996, וכן לפסילת רישיון הנהיגה של המשיב עד תום ההליכים לפי סעיף 46 לפקודת התעבורה (נ"ח) תשכ"א 1961.

2. נגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של נהיגה בשכרות לפי סעיף 62(3) לפקודת התעבורה, בכך שבבדיקת נשיפה שנערכה למשיב נמצא ריכוז אלכוהול של 1364 מק"ג לליטר אוויר נשוף.

בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המאשימה בקשה להורות על מעצרו של המשיב ולפסילת רישונו עד תום ההליכים וזו הבקשה שבפני.

3. בבקשה נטען, כי קיימות ראיות טובות להוכחת האישומים המיוחסים למשיב וכי מסוכנותו של המשיב גבוהה, הן בשים לב לשכרות הגבוהה שנמדדה בגופו והן לאור העובדה כי מדובר במשיב רצדיביסט, אשר נוהג בשכרות בפעם השנייה ואף לחובתו הרשעה בפן הפלילי על החזקה ושימוש בסמים שלא לצריכה עצמית. כמו כן המשיב ריצה מאסר.

לפיכך עתרה המבקשת להורות על מעצר ופסילת רישונו של המשיב עד תום ההליכים.

4. ב"כ המשיב חלק על קיומן של ראיות לנהיגת המשיב. לטענתו, המשיב לא נהג ברכב אלא ישן בו לאחר שהרכב נתקע בדרך עקב תקלה והתחממות המנוע.

כשלונו בבדיקת המאפיינים נובע מכך שהמשיב לא ישן 24 שעות טרם האירוע נשוא תיק זה ולא עקב היותו שיכור.

בהתאם לחוות דעת פרופ' אבו עביד סובחי, המשיב עבר ניתוח לקיצור קיבה ורמת האלכוהול אחרי ניתוח בריאטרי עולה בדם בצורה מאוד גבוהה ועל כן רמת האלכוהול שנמדדה אינה משקפת נכונה את מצבו ההכרתי ואינה מצביעה על שכרות.

על כן, לטענת ב"כ המשיב, אין מקום למעצר עד תום ההליכים אלא יש להורות לכל היותר על מעצר בית לילי. כמו כן,

אין לפסול את רישיונו עד תום ההליכים.

הדין

ראיות לכאורה לעצם הנהיגה

5. השוטר שרעבי יוסי ערך דו"ח פעולה בו רשם, כי ביום 25.11.22 בשעה 18:43 או בסמוך לכך התקבל אירוע (ע"י המודיע סייד אזברגה) בכביש 1 למערב באזור נתב"ג על רכב תקוע שעומד בשטח הפרדה שמאלי, כשהוא מונע והבעלים לא במקום. השוטר הגיע למקום והבחין ברכב מסוג פורד מ.ר. 98-894-54 מונע עם אורות דולקים. השוטר ניגש לחלון הנהג והבחין במשיב יושב במושב הנהג כאשר הרכב מונע, כשראשו שמוט לצד ופיו פתוח. השוטר דפק מספר פעמים בחוזקה על חלון הנהג אך ללא הועיל. השוטר פתח את דלת הנהג וטפח על שכמו, הנהג פתח עיניו, נדף מהרכב ומפיו של הנהג ריח חזק מאוד של אלכוהול.

דברים דומים רשם השוטר חמדאן שקור בדוח הפעולה שערך.

סרטון מצלמת הגוף של השוטר שרעבי מאמת את האמור בדוח הפעולה.

יצוין, כי ב"כ המשיב לא חלק על העובדה שהרכב היה מונע, אלא שלטענתו ישיבה ברכב מונע אינה "נהיגה" (פרוטוקול עמ' 6 ש' 3).

ברע"פ 5166/14 **יבגני קרופצקי נ' מ"י נקבע**, כי המבחן הנכון לפרשנות המונח "נהיגה" בענייננו הוא מבחן השליטה האפקטיבית על אמצעי הפעולה של הרכב. בביטוי "שליטה אפקטיבית" גלומה יכולתו של אדם לשלוט במנגנוני התפעול, הבקרה והשליטה ברכב. החיבור בין קיומה של שליטה אפקטיבית ברכב לבין הימצאותו של נהג שיכור ברכב עצמו עשוי לשמש בסיס להרשעה בעבירה של נהיגה בשכרות. כפי שנפסק: "מדובר בשאלה עובדתית שתוכרע על פי נסיבות העניין. הנסיבות שאותן ראוי לשקול הן, בין היתר, היותו של הרכב מונע; הימצאותו של הנאשם במושב הנהג; עמידתו של הרכב בנתיב נסיעה; ומידת ההפרעה לתנועה הגלומה במצב עמידתו של הרכב. לאחר שקלול כלל הנסיבות, יכריע בית המשפט בשאלה האם היתה במקרה הקונקרטי בידי הנאשם שליטה אפקטיבית על רכבו, וככל שמדובר באדם שיכור, ניתן יהא להרשיעו בנהיגה בשכרות".

עפ"י חומר החקירה, מנוע הרכב היה מונע, המשיב ישב במושב הנהג, הרכב עמד בנתיב נסיעה והפריע לתנועה שנסעה בכביש 1 באזור נתב"ג, היינו מקום מרכזי וסואן.

לפיכך, לפי הראיות המצויות בתיק החקירה, מתקיים היסוד של "נהיגה" בעבירה של נהיגה בשכרות.

ראיות לכאורה לשכרות המשיב

6. מדוחות הפעולה של השוטר חמדאן עולה, כי המשיב הודה ששתה אלכוהול בשעה 17:00, בקבוק בירה אחד של 300-350 מ"ל מעורב עם ערק.

בבדיקת נשיפון שנערכה למשיב בהסכמתו התקבלה תוצאה של 1200 מיקרוגרם אלכוהול בליטר נשוף.

בבדיקת נשיפה שנערכה למשיב בהסכמתו לאחר שלא שתה, לא אכל, לא עישן, לא הקיא, לא גיהק ולא הכניס דבר

מה לפיו ואפו, התקבלה תוצאה של 1364 מיקרוגרם אלכוהול בליטר אחד אוויר נשוף העולה על פי 5.5 על הריכוז המרבי המותר בחוק.

בסרטון מצלמת הגוף של השוטר נראה המשיב רדום, התקשה מאד להתעורר, דיבורו כבד איטי ולא ברור. יצא מהרכב בקושי רב כשהוא לא יציב ומתנדנד.

ואם לא די בכך, הרי שנפסק לא אחת, כי שכרותו של נהג ניתן להוכיח שלא על דרך מדעית, בראיות נסיבתיות ובין היתר באמצעות בדיקת מאפיינים ראוי: דנ"פ 1668/13 אפרים ארביב נ'מ"י, רע"פ 3807/11 מ"י נ' אפרים ארביב. "".

במקרה דנן, המשיב נכשל בכל שלושת המבחנים בבדיקת המאפיינים. בבדיקת העמידה הוא לא היה יציב אלא התנדנד והיה זקוק לתמיכה. בבדיקת הליכה על הקו, הליכתו חרגה מהקו והוא לא הצמיד עקב לאגודל. במבחן הבאת האצבע לאף הוא לא השתמש ביד הנכונה 4 פעמים ולא עצם את עיניו כנדרש.

כשלונו של המשיב בכל מבחני הביצוע בצירוף יתר הנתונים שפורטו לעיל, מספיקים לקבוע בשלב זה, כי קיימות ראיות לכאורה לשכרות.

7. לטענת ב"כ המשיב, אותה תמך בחוות דעת פרופ' אבו עביד סובחי, כי המשיב עבר ניתוח בריאטרי הגורם לעלייה חדה בריכוז האלכוהול בגוף ולכן התוצאה הגבוהה בבדיקת הנשיפה אינה מצביעה בהכרח על שכרותו של המשיב.

טענה זו מקומה להתברר במסגרת בירור האשמה בתיק העיקרי. אולם אציין, כי כאמור שכרותו של המשיב נלמדת גם מבדיקת המאפיינים ולא רק מבדיקת הינשוף.

עילת המסוכנות

8. מדובר במשיב, שנהג בשכרות לכאורה בפעם השנייה ואף לחובתו הרשעה בפן הפלילי על החזקה ושימוש בסמים שלא לצריכה עצמית. אף מאסר מותנה למשך 6 חודשים התלוי ועומד נגדו והינו בר הפעלה -לא היה בו כדי להרתיעו מלשוב ולבצע לכאורה העבירה פעם נוספת.

נסיבות העבירה המיוחסת עתה למשיב, בהן הודה בשתיית משקה משכר בכמות לא מועטה, ריכוז האלכוהול הגבוה והתנהגותו, כפי שנראה בסרטון מצלמת הגוף של השוטר, מעידים על מסוכנותו של המשיב.

ראוי לציין, כי בית המשפט העליון עמד לא אחת על חומרתה של הנהיגה בגילופין בכבישי ישראל, כאמור בבש"פ 10865/06 ישעיהו נ' מ"י מיום 14.1.07: **"בתקופה שבה הולך וגדל מספרן של תאונות הדרכים הנגרמות בעטיים של נהגים שיכורים, לא ניתן להשלים עם התנהגות מופקרת זאת, הואיל וכרוך בה מחיר דמים אותו נדרש הציבור הרחב לשלם כמעשה של יום יום. כדי לקדם את הרעה, יש לנהוג בנהגים מסוג זה ביד קשה, ובכלל זה פסילתם מלנהוג ברכב מנועי גם בטרם הוכרע דינם על ידי בית המשפט המוסמך"**.

כאשר בשכרות עסקינן, וכפי שהובהר לעיל, הרי שמעבר לפגיעה ביכולת הנהיגה הפיזית של הנהג השיכור, מדובר גם, ואף ביתר שאת, בפגיעה משמעותית בשיקול הדעת שלו. לפיכך, הסיכון הגלום במצב שכרותו של הנהג מחייב התייחסות לאפשרות, כי שיקול דעתו הלקוי עלול לגרום לו להעביר את הרכב ממצב סטטי למצב של תנועה. זאת, חרף חוסר

כשירותו של הנהג השיכור לנהוג ברכב מנועי באותו מועד.
באותה מידה, עלול הנהג השיכור להפעיל חלקים אחרים ברכב, כגון ידית ההילוכים, בלם היד, ועוד, ולגרום לתזוזתו של הרכב. סיכון זה איננו, כפי שנטען על-ידי המערער, "צופה פני עתיד", אלא שמדובר בסיכון ממשי, עוד בשלב שהרכב מצוי במצב סטטי, ובעיקר כאשר מנועו של הרכב פועל..."
לכן, העובדה שהמשיב ישן בעת השוטרים הגיעו לרכבו, אין בה כדי להפחית את מסוכנותו.

ברע"פ 8135/07 אהוד גורן נ' מדינת ישראל נקבע: "אכן, לא יתכן חולק כי השכרות היא אחת מאמות כל חטאת בתחום התעבורה. הנהג שיכור מסכן לא רק את עצמו, אלא את כל סביבתו בכביש ואף הולכי רגל, ואין צורך להכביר מלים על כך. תופס הגה והוא שיכור - הוא כמכונת מוות נעה. המחוקק נתן לכך ביטוי ברור בצורות שונות. על כן, ראוי מאבקן של רשויות האכיפה להגשים את רצון המחוקק, ובתי המשפט מצווים לתת לכך יד." ויפים הדברים לענייננו.

עילת מעצר

9. אין צורך להכביר מילים על חומרתה ומסוכנותה של עבירה של נהיגה בשכרות, המיוחסת למשיב, המקימה עילת מעצר.

יחד עם זאת, גם כאשר קיימת עילת מעצר ואף בעבירות חמורות על בית המשפט לבדוק האפשרות לשחרר משיב לחלופת מעצר. ראה בש"פ 3669/17 זאנה נ. מ"י.

חלופת מעצר, כשמה, הינה תחליף למעצר המתבקש והיא מהווה הקלה לטובת הנאשם ונועדה למזער, עד כמה שניתן, את התוצאות החמורות של המעצר, וזאת מבלי שתכלית המעצר תפגע.

אכן ביהמ"ש העליון קבע, כי במקום שחלופת המעצר מתאימה לנסיבות המקרה והנאשם, יש להעדיף את חלופת המעצר על פני המעצר בפועל, וזאת כדי לאפשר לעצור לקיים אורח חיים מינימלי מבלי לפגוע בתכלית המעצר. אך אין זה מתאים למקרה דנן לאור עברו של המשיב, ולאור חומרת העבירות המיוחסות לו.

במקרה דנן, מלבד הסכנה לחיי אדם, הטמונה בעבירות המיוחסות למשיב עולה, כי מדובר באדם שלא למד מן העבר. מסקנה זו עולה מעברו הפלילי והתעבורתי. כל אלו מצביעים, על מי שספק אם ניתן לתת בו אמון שלא יפר את תנאי חלופת המעצר, אמון שהוא, כידוע, הבסיס להשתת חלופה חלף מעצר מאחורי סורג ובריח.

בעמ"ת 7915-02-11 פרץ נ' מ"י דובר בשכרות בפעם השנייה כאשר השכרות הקודמת הייתה 5 שנים לפני כן, נסיבות אישיות קשות וביהמ"ש דחה את הערר והשאיר את המשיב עצור עד לקבלת תסקיר.

במ"ת 9296-10-21 מ"י נ' ירוסלב אברמוב מדובר בשכרות שנייה כאשר הקודמת הייתה לפני יותר משש שנים ללא עבר פלילי כלל. ביהמ"ש השלום לתעבורה שחרר את המשיב ללא כל מעצר והורה על פסילתו עד תום ההליכים המשפטיים וערבויות. המדינה הגישה ערר לביהמ"ש המחוזי מרכז (לוד) כב' השופטת דרויאן בעמ"ת 61080-10-21 מ"י נ' אברמוב החזיר את התיק לביהמ"ש קמא, וקבע, כי יש לבחון חלופת מעצר ובסופו של דבר ביהמ"ש הורה על מעצר בית מלא בפיקוח בכפוף לערבויות. על החלטה זו לא הוגש ערר.

ההחלטות שהגיש ב"כ המשיב לעיוני, לטעמי אין בהן כדי לסייע לטיעוניו ולתמוך בבקשתו להסתפק מעצר בית לילי על מנת שהמשיב יוכל להמשיך לעבוד במהלך היום ולפרנס את משפחתו.

ע"מ 28455-08-22 **צ'וקין נ' מ"י** בי"המש המחוזי קיבל הערר בנימוק שבי"המש לתעבורה לא נימק החלטתו ולא ברור כיצד יכול מעצר בית לילי דווקא להקטין את מסוכנותו של העורר.

עמ"ת 3010-08-14 **מ"י נ' ג'ראמנה** עניינו דיון במעצר ימים במי שחשוד בעבירה של תקיפה וגרימת חבלה של ממש.

עמ"ת 58968-08-14 **עוזי בסון נ' מ"י** מקרה של סירוב לבצע בדיקת שתן, שאינו דומה למקרה דנן בו התקבלה תוצאה גבוהה ביותר. גם כאן ציין בי"המש המחוזי כי בי"מש קמא לא נימק החלטתו בבחירת חלופת המעצר

10. במקרה דנן, המבקש לא הציע חלופה כלשהי.

בנסיבות אלו, אני מורה לשירות המבחן להגיש תסקיר מעצר בעניינו של המשיב, על מנת שיבחן מסוכנותו של המשיב והתאמתו לשחרור לחלופת מעצר וכן בחינת חלופת מעצר, לרבות מפקחים מוצעים, האם הם מתאימים לפיקוח על המשיב, ככל ששירות המבחן יסבור כי יש בחלופה כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו.

יובהר כי אין בהוראתי לשירות המבחן להגיש תסקיר כדי ליצור ציפייה או התחייבות כלשהיא בעניין חלופת המעצר.

11. לעניין פסילה עד תום ההליכים, נהיגה בשכרות ברכב בריכוז כזה מצביעה על המסוכנות בנהיגתו של המשיב ועל בית המשפט מוטלת החובה להגן על הציבור מפני הסכנה. לפיכך באיזון בין האינטרס של המשיב מחד ובין האינטרס של הגנת כלל הציבור מאידך, מוטה הכף בברור לטובת האינטרס של טובת כלל הציבור.

יתר על כן, יפים דבריה של כב' השופטת נגה אוהד בב"ש (ת"א) 090192/07 **יניב רדליין נ' מ"י**, אשר קובעת למעשה "חזקת מסוכנות" בכל הנוגע לנהג שיכור, "חזקה" המצדיקה פסילה עד תום ההליכים, ואף מעבר ל- 30 ימי הפסילה המנהלית שבסמכות קצין המשטרה:

"לטעמי, עילת נהיגה בשכרות חייבת להיות עילה עצמאית לפסילה עד תום ההליכים, בלא קשר לעבר תעבורתי, בלא קשר לגיל הנהג, בלא קשר לעיסוק הנהג. כל מי שייפס נהג בשכרות יש למנוע את המשך נהיגתו המסכנת מיידית."

ערר שהוגש ע"י הנהג לביהמ"ש העליון על החלטה זו בבש"פ 1965/07 - נדחה.

בע"ח (ת"א) 21578-06-10 **אלרועי בנו נ' מדינת ישראל** מיום 24.6.10, מפי כב' השופטת ח. כוחן נקבע: **"נאמר לא אחת, כי נהיגה בשכרות מהווה סכנה של ממש למשתמשים בדרך. רק לעתים נדירות ביהמ"ש יימנע מפסילה עד תום ההליכים בעבירה מסוג זה"**. ההחלטה אושרה בבש"פ 5112/10 מפי כב' השופט גרוניס, כתוארו א.ז.

ור' גם בש"פ 1057/15 **מיכאל רשפל נ' מ"י**, [פורסם בנבו] מפי כב' השופט סולברג, בו נקבע, כי:

"מי שנהג באופנוע לכאורה בהיותו שיכור...ראוי לפסילה עד תום ההליכים. הציבור הרחב זכאי לכך" ..

12. לאור כל האמור לעיל, היה מקום להורות על מעצרו של המשיב עד לקבלת תסקיר שרות המבחן. מאחר והמשיב שוחרר בתנאים מגבילים ע"י קצין המשטרה, ותנאים אלו הווארכו עד החלטה אחרת ע"י כב' השופט בר ביום 28.11.22, נקבע לדיין **ליום 4.12.22 שעה 11:30.**

נוכחות משיב חובה. המזכירות תודיע לצדדים בהקדם.

זכות ערר כחוק.

ניתנה היום, ח' כסלו תשפ"ג, 02 דצמבר 2022, בהעדר הצדדים.

לאה שלזינגר שמאי, שופטת